

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

29.8.2007

B6-0327/2007

PROJEKT REZOLUCJI

zamykającej debatę nad oświadczeniem Komisji

zgodnie z art. 103 ust. 2 Regulaminu

złożyli Martin Schulz, Linda McAvan, Stavros Lambrinidis, Manuel Medina Ortega, Guido Sacconi, Paulo Casaca, Constanze Angela Krehl, María Sornosa Martínez, Stavros Arnaoutakis, Katerina Batzeli, Panagiotis Beglitis, Maria Matsouka, Marilisa Xenogiannakopoulou, Nikolaos Sifunakis, Evangelia Tzampazi i Catherine Anita Neris

w imieniu grupy politycznej PSE

w sprawie klęsk żywiołowych mających miejsce tego lata i wyjątkowych pożarów w Grecji

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie klęsk żywiołowych mających miejsce tego lata i wyjątkowych pożarów w Grecji

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, 6 oraz 174 traktatu WE,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie wyniku konferencji z Montrealu w sprawie zmian klimatycznych, z dnia 5 września 2002 r. w sprawie powodzi w Europie, z dnia 14 kwietnia 2005 r. w sprawie suszy w Portugalii, z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie suszy w Hiszpanii, z dnia 8 września 2005 r. w sprawie katastrof naturalnych (pożarów i powodzi) w Europie, z dnia 7 września 2006 r. w sprawie pożarów lasów oraz powodzi oraz swoje rezolucje z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie katastrof naturalnych (pożarów, susz i powodzi) – aspektów rolnych, aspektów rozwoju regionalnego i aspektów środowiskowych (2005/2195(INI), A6-0152/2006, A6-0147/2006 i A6-0149/2006),
- uwzględniając Protokół z Kioto do Ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) z dnia 11 grudnia 1997 r. oraz ratyfikację Protokołu z Kioto przez Wspólnotę w dniu 4 marca 2002 r.,
- uwzględniając tzw. rozporządzenie „Forest Focus”, czyli rozporządzenie (WE) nr 2152/2003 z dnia 17 listopada 2003 r.,
- uwzględniając decyzję Rady z dnia 5 marca 2007 r. ustanawiającą Instrument Finansowy Ochrony Ludności (2007/162/EC),
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz strategiczne wytyczne Wspólnoty dla rozwoju obszarów wiejskich z dnia 20 lutego 2006 r.,
- uwzględniając instrument szybkiego reagowania i gotowości na poważne katastrofy (COM(2005)0113),
- uwzględniając konkluzje Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych z posiedzenia w dniach 12-13 czerwca 2007 r. dotyczące usprawnienia zdolności koordynacyjnej Centrum Monitorowania i Informacji (MIC) w ramach wspólnotowego mechanizmu ochrony ludności,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 2012/2002 ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej oraz rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 3 kwietnia 2006 r. w sprawie zmiany tego rozporządzenia (A6-0123/2006),
- uwzględniając swoją rezolucję legislacyjną z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie wspólnego stanowiska Rady w celu przyjęcia dyrektywy w sprawie oceny i zarządzania

zagrożeniem powodziowym,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 czerwca 2006 r. w sprawie zmienionej strategii zrównoważonego rozwoju (B6-0335/2006),
 - uwzględniając 12. punkt konkluzji Rady Europejskiej w Brukseli obradującej w dniach 15-16 czerwca 2006 r.,
 - uwzględniając art. 103 ust. 2 Regulaminu,
- A. uwzględniając niszczycielskie pożary i gwałtowne powodziach, które w lecie 2007 roku spowodowały ofiary śmiertelne oraz zniszczenia w całej Europie, zwłaszcza w Grecji i Wielkiej Brytanii, dotycząc państw członkowskich UE, niektórych najbardziej oddalonych regionów (szczególnie Martyniki i Gwadelupy zniszczonych huraganem Dean), krajów ubiegających się o przystąpienie do UE oraz państw bezpośrednio sąsiadujących z UE;
- B. mając na uwadze, że pożary w Grecji spowodowały śmierć ofiar na niespotykaną wcześniej skalę oraz bezprecedensowe szkody materialne i środowiskowe, a także zniszczenie części starożytnej Olimpii wpisanej na listę światowego dziedzictwa kulturowego, obszarów chronionych sieci Natura 2000, upraw rolnych, hodowli zwierząt, domów, źródeł utrzymania tysięcy osób, innych rodzajów własności, a nawet całych miejscowości; mając na uwadze, że wydarzenia te miały wpływ nie tylko na lokalną gospodarkę, sektor turystyczny, infrastrukturę itd., ale zniweczyły też lub zmniejszyły w sposób bezpośredni lub pośredni efekty wdrażania unijnych strategii, projektów i infrastruktur lub finansowania oraz zaprzepaściły cele UE w zakresie wzrostu i spójności;
- C. mając na uwadze, że zgodnie z dostępnymi danymi statystycznymi od roku 2001 radykalnie wzrosły niszczycielskie skutki pożarów lasów w Grecji; mając na uwadze, że w 2007 r. pożary w Grecji spowodowały spalenie obszarów o powierzchni 300 000 hektarów, śmierć co najmniej 64 osób oraz obrażenia u szeregu innych osób odciętych przez wiele godzin od dostępu do bezpiecznych obszarów lub jakiegokolwiek pomocy;
- D. pochylając się ze smutkiem nad śmiercią wielu cywili, strażaków, żołnierzy i ochotników, starających się zapobiec klęskom żywiołowym;
- E. zważywszy na poważne szkody wyrządzone przez powódź domom, infrastrukturze i rolnictwu, szczególnie w Wielkiej Brytanii, Niemczech i innych regionach Europy; zauważając dramatyczne powodzie, które miały miejsce w Wielkiej Brytanii w czerwcu i lipcu 2007 r., które dotknęły tysiące przedsiębiorstw, dziesiątki tysięcy domów i blisko milion osób; zachęcając Komisję Europejską do bezzwłocznego działania w zakresie mobilizacji zasobów UE w celu wsparcia poszkodowanych obszarów;
- F. mając na uwadze, że całkowita objęta pożarami powierzchnia roślinności i lasów europejskich wyniosła tego lata ponad 500 000 hektarów, mając też na uwadze, że krajami, które najbardziej ucierpiały, są Grecja, Włochy, Bułgaria, Cypr, Chorwacja, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Hiszpania (w szczególności Wyspy Kanaryjskie), Turcja i Albania;

- G. mając na uwadze, że pożary te były częściowo skutkiem suszy i wysokich tego lata temperatur, a częściowo społeczno-ekonomicznych i kulturowych zmian, które na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci następowały na obszarach wiejskich: opuszczania obszarów wiejskich z powodu braku perspektyw ekonomicznych, niewystarczającej ochrony lasów, sadzenia nieodpowiednich gatunków drzew oraz wysokiego odsetka działalności przestępczej;
- H. mając na uwadze fakt, że Europejska Agencja Środowiska (EEA) w swoich prognozach przewidziała występowanie silniejszych susz, częstszych pożarów lasów i większych upałów w Europie Południowej przy jednoczesnym występowaniu wzmożonych opadów w Europie Północnej, a także silniejsze i częstsze powodzie w większości europejskich regionów spowodowane zmianami klimatycznymi,
- I. mając na uwadze, że wspólnotowy mechanizm ochrony ludności został uruchomiony dwanaście razy w ciągu dwóch miesięcy z powodu tego samego rodzaju sytuacji kryzysowych, z czego siedem razy miało miejsce równocześnie; mając na uwadze, że we wszystkich tych sytuacjach kryzysowych pomoc państw członkowskich była niewystarczająca do zapewnienia szybkich i odpowiednich działań w zakresie ochrony ludności;
- J. mając na uwadze szkodliwe gospodarcze i społeczne konsekwencje klęsk żywiołowych dla regionalnej gospodarki, działalności produkcyjnej i turystyki;
- K. mając na uwadze, że pożary te są powracającym i wspólnym problemem całej Europy Południowej; mając na uwadze, że region ten stał się najbardziej zagrożonym w Unii obszarem, ponieważ podlega specyficznym warunkom klimatycznym oraz charakteryzuje się tym, że 70% dotkniętych klęską gruntów należy do osób fizycznych, zobowiązanych do samodzielnego podejmowania środków zapobiegawczych;
- L. mając na uwadze, że kolejnym prezydencjom Rady nie udało się podjąć decyzji w sprawie nowego rozporządzenia w sprawie Funduszu Solidarności, a Parlament przyjął swoje stanowisko w tej sprawie już w maju 2006 r.;
1. solidaryzuje się z pogrążonymi w żałobie krewnymi ofiar, które straciły życie, a także z mieszkańcami zniszczonych obszarów; dziękuje wszystkim tym, którzy brali udział w gaszeniu pożarów i ratowaniu ofiar powodzi – zawodowym służbom ratowniczym, ochotnikom, lokalnym władzom;
 2. z zadowoleniem przyjmuje natychmiastową reakcję władz w niektórych zagrożonych państwach członkowskich; zachęca do wzmocnienia solidarności wykazanej przez Unię Europejską i jej państwa członkowskie wobec regionów dotkniętych klęską; dziękuje za pomoc udzieloną ich władzom i służbom ratowniczym;
 3. wyraża zaniepokojenie rosnącą liczbą klęsk żywiołowych, która – według ekspertów – jest spowodowana głównie zmianami klimatycznymi, i wzywa Komisję do podjęcia inicjatyw gwarantujących poszanowanie zobowiązań z Kioto oraz ich kontynuację;
 4. zwraca się do Rady, aby pilnie zmieniła zasady Funduszu Solidarności w oparciu o rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 18 maja 2006 r., oraz do Komisji, aby

ułatwiła wdrażanie nowych kryteriów na dotkniętych obszarach;

5. zwraca się do Komisji o szybką – i elastyczną – mobilizację Funduszu Solidarności Unii Europejskiej, gdy tylko dotknięte kraje zwrócą się z wnioskiem o wsparcie, tak aby pomóc poszkodowanej ludności w szybkim sprostaniu konsekwencjom pożarów i powodzi;
6. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący usprawnienia zdolności szybkiego reagowania UE w sytuacji klęsk żywiołowych;
7. podkreślając, że główna odpowiedzialność za zapobieganie pożarom i ich gaszenie spoczywa na władzach poszczególnych państw członkowskich, zwraca się do Komisji o podjęcie wszelkich niezbędnych działań na rzecz stworzenia niezależnych ogólnoeuropejskich sił reagowania do wspierania państw członkowskich i dotkniętych regionów podczas ekstremalnych pożarów lasów i innych katastrof poprzez zapewnienie najlepszego wyposażenia i specjalistycznej wiedzy; zauważa w związku z tym, że Komisja Europejska powinna zbadać możliwości dostępu do dodatkowych zasobów zapewniających szybką reakcję w sytuacjach kryzysowych, które mogłyby być udostępniane z innych źródeł, w tym zasobów prywatnych;
8. uznaje, że tegoroczne doświadczenia uwypuklają potrzebę wzmocnienia działań zapobiegawczych w zakresie ochrony ludności, gotowości i zdolności reagowania Wspólnoty w razie pożarów lasów i innych gwałtownych pożarów, oraz stanowczo nalega, aby Komisja podjęła inicjatywę w tym celu;
9. zachęca Komisję do zbadania możliwości współpracy z krajami sąsiadującymi z UE i z innymi państwami trzecimi w zakresie walki z katastrofalnymi pożarami oraz wymiany najlepszych wzorców lub zdolności w okresie niebezpiecznych miesięcy letnich w celu lepszego przygotowania się na sezon pożarów lasów w 2008 r.;
10. wzywa Komisję Europejską do podjęcia niezbędnych inicjatyw, aby można było niezwłocznie i skutecznie wykorzystać wszystkie dostępne fundusze, w tym europejskie fundusze strukturalne, fundusze przeznaczone na politykę rolną i inne dziedziny polityki UE oraz obecny Fundusz Solidarności UE, unikając czasochłonnych procedur lub przeszkód administracyjnych i pamiętając, że pierwszym priorytetem jest udostępnianie wszelkich środków europejskich zagrożonym obywatelom i regionom; podkreśla ponadto, że dostępne fundusze wspólnotowe na rzecz walki z klęskami żywiołowymi powinny zostać całkowicie i efektywnie wykorzystane;
11. podkreśla fakt, że pożary lasów, jakie wystąpiły tego lata w Grecji, spowodowały również częściowe zniszczenie stanowiska archeologicznego w starożytnej Olimpii, kolebce igrzysk olimpijskich, oraz dokonały szkód w Międzynarodowej Akademii Olimpijskiej; wzywa zatem do natychmiastowej naprawy szkód przy wsparciu Unii Europejskiej;
12. uważa, że eskalacja pożarów jest spowodowana innymi czynnikami aniżeli tylko zmianami klimatycznymi oraz że połączenie przyczyn naturalnych z działalnością człowieka w zakresie wytyczania obszarów leśnych, uprawnych i budowlanych może mieć decydujący wpływ na wzrost liczby pożarów o podłożu przestępczym; wzywa zatem do pilnego przyjęcia i rygorystycznego wdrażania przez państwa członkowskie

ustawodawstwa w zakresie ochrony lasów i innych ekosystemów, zapobiegającego komercjalizacji gruntów leśnych i zmianie ich przeznaczenia oraz nakazującego skuteczny monitoring tych przepisów, tak aby skutecznie zniechęcać do działalności przestępczej; wzywa, aby w tym celu wykorzystać całą dostępną w UE wiedzę, w tym systemy satelitarne;

13. wskazuje, że podpalacze, zwłaszcza czerpiący zysk z odbudowy lub nabycia gruntów leśnych, mogą być zachęceni przez przepisy, które nie dość restrykcyjnie definiują lub chronią takie grunty, oraz przez nieodpowiednie stosowanie przepisów zakazujących nielegalnych budów; wzywa zatem państwa członkowskie, aby zadeklarowały i przeprowadziły ponowne zalesienie wszystkich spalonych obszarów oraz stosowały ochronę krajowego środowiska naturalnego;
14. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zacieśnienie koordynacji w ramach współpracy w dziedzinie środków ochrony ludności w razie klęsk żywiołowych, tak aby zapobiegać ich niszczącemu oddziaływaniu i minimalizować je, oraz o przeznaczenie niezbędnych środków na wczesne ostrzeżenie, koordynację i dostępność zasobów logistycznych;
15. wzywa do lepszego wykorzystania istniejących już finansowych i technicznych zasobów oraz naukowych usprawnień w zapobieganiu klęskom żywiołowym i łagodzeniu ich skutków;
16. wzywa Komisję, aby kontynuowała współpracę z władzami krajowymi na rzecz opracowania polityki ograniczającej oddziaływanie pożarów na środowisko naturalne; wzywa do realizacji polityki zalesiania opartej na poszanowaniu cech bioklimatycznych i środowiskowych, przy wykorzystaniu odmian bardziej odpornych na ogień i suszę oraz lepiej dostosowujących się do klimatu;
17. podkreśla potrzebę gromadzenia i rejestrowania danych o zasobach naturalnych poszczególnych państw członkowskich poprzez utworzenie „zielonych rachunków narodowych” w postaci bazy danych otwartej dla wszystkich obywateli;
18. wyraża ubolewanie, że w szeregu przypadków zapobieganie i środki walki z pożarami były niewystarczające, aby zmniejszyć katastrofalne skutki pożarów, oraz wyraża uznanie dla indywidualnych heroicznym wysiłków osób prywatnych i wolontariuszy w gaszeniu pożarów i ratowaniu życia;
19. podkreśla, że w przypadkach klęsk żywiołowych we wszystkich działaniach podejmowanych przez mechanizmy ochrony ludności należy zwrócić szczególną uwagę na specyficzne potrzeby osób niepełnosprawnych;
20. głęboko ubolewa nad licznymi i poważnymi stratami spowodowanymi przez pożary w Grecji; uważa, że w związku z tym konieczne jest natychmiastowe zbadanie adekwatności środków zapobiegania i gotowości, tak aby zagwarantować wyciągnięcie odpowiednich wniosków na przyszłość dla zapobieżenia katastrofalnym skutkom podobnych klęsk i ograniczenia ich w państwach członkowskich UE; w tym kontekście wzywa Komisję Europejską, aby zażądała od państw członkowskich istniejących operacyjnych programów walki z klęskami żywiołowymi z myślą o wymianie

doświadczeń i wyciągnięciu wniosków w sprawie natychmiastowych środków, koordynacji organów administracyjnych i operacyjnych oraz dostępności niezbędnego personelu i wyposażenia;

21. nalega, aby Komisja stworzyła program wymiany doświadczeń w zakresie wdrażania nowych technologii na rzecz kontroli i nadzorowania ryzyka pożarowego i skutków pożarów oraz opracowała europejską procedurę zatwierdzania wykwalifikowanego personelu technicznego w celu usprawnienia jego umiejętności;
22. wyraża zaniepokojenie, że nie osiągnięto celów rozporządzenia „Forest Focus” w odniesieniu do zapobiegania; zauważa, że od chwili jego wejścia w życie liczba pożarów oraz spalonych obszarów zwiększyła się zamiast zmniejszyć;
23. zwraca się do Komisji Europejskiej, aby zachęciła wszystkie państwa członkowskie do zadbania o to, aby wszystkie spalone obszary leśne zachowały charakter gruntów leśnych i były objęte programami zalesiania, oraz do niezwłocznego opracowania szeroko zakrojonej polityki odbudowy sektora turystycznego i dotkniętej lokalnej gospodarki;
24. postanawia wysłać delegację Parlamentu Europejskiego do Grecji w celu wyrażenia solidarności z jej mieszkańcami, dokonania oceny zniszczeń i zbadania szkód w projektach finansowanych przez UE, innych dziedzinach gospodarki, jak rolnictwo i turystyka, sieciach społecznych, obszarach chronionych Natura 2000 i wrażliwych ekosystemach, a także w celu wyciągnięcia wniosków na przyszłość dla zapobiegania i lepszego radzenia sobie z podobnymi ekstremalnymi sytuacjami w UE;
25. wzywa Unię Europejską i jej państwa członkowskie, aby uświadomiły społeczeństwu wartość naszych lasów i ich zasobów oraz korzyści z ich ochrony, promując w ten sposób zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez zorganizowany wolontariat lub w inny sposób, np. poprzez stowarzyszenia na rzecz obrony i ochrony lasów i obszarów przyrodniczych;
26. uważa za godne pożałowania doniesienia w międzynarodowych mediach, oparte na bezpodstawnych pogłoskach lub twierdzeniach, dotyczące domniemyanych przyczyn pożarów w Grecji, ponieważ w niesprawiedliwy sposób pogarszają one katastrofalne skutki pożarów i niepomniecznie szkodzą gospodarce kraju; podkreśla, że wszelkie wnioski o przyczynach pożarów w Grecji oraz innych miejscach muszą opierać się na faktach i dogłębnych dochodzeniach oraz że ewentualni przestępcy muszą być ścigani i surowo ukarani z mocy prawa;
27. wzywa państwa członkowskie do zaostrzenia sankcji karnych za czyny przestępcze ze szkodą dla środowiska naturalnego, a w szczególności za wywoływanie pożarów lasów, oraz do poprawy koordynacji, nie tylko wśród służb pożarniczych, ale we wszystkich instytucjach mających do czynienia z przyczynami i skutkami pożarów, a także do usprawnienia wykrywania sprawców i stawiania ich przed sądem; podkreśla, że szybkie i sprawne dochodzenie pozwalające wykryć sprawców i zastosować odpowiednie sankcje zniechęciłoby do lekceważących i umyślnych zachowań;
28. uważa, że należy – poprzez podstawowe działania szkoleniowe i sprzęt wykorzystujący zaawansowane technologie – bezzwłocznie promować i wspierać wolontariat na rzecz

ochrony ludności, ponieważ wolontariusze są jednym z ważniejszych zasobów dostępnych państwom członkowskim w sytuacjach kryzysowych spowodowanych klęskami żywiołowymi;

29. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi oraz władzom krajowym i lokalnym oraz parlamentom w UE, a także zainteresowanym państwom ubiegającym się o przyjęcie do UE.